

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 19-03-45190 ב. נ' ט.

בפני כבוד השופט בן שלו

ש.ב.ד. ת"ז XXX

תובעת

ע"י ב"כ עו"ד עינב וקנין חימי

נגד

ט.ט. ת"ז XXXX

נתבעת

ע"י ב"כ עוה"ד רחלי שמעון ו/או יונית בן יהודה

בעניין: הקטין מ' ת.ז. XXXX, יליד XXX (להלן: "הקטין").

פסק דין

על המדוכה שאלת האחריות ההורית לפעוט כבן שנתיים ושלושה חודשים, ואופן חלוקת זמני השהות עם הוריו.

1. עסקינן בהורים צעירים שנישאו זל"ז ביום 10.8.17, ולאחר פרידתם התגלע ביניהם סכסוך שהוביל להגשת התובענה שלפני, היא תובענת האם למשמורתו של הקטין ולהסדרת זמני שהות עמו.

האם מתגוררת ב-XXX ואילו האב מתגורר ב-XXX בבית הוריו. אין כפי הנראה מחלוקת של ממש כי המרחק בין הערים מצריך כארבעים דקות נסיעה לערך.

2. בקצירת האומר יובהר שתחילתו של ההליך לוותה בקונפליקט חריף בעצימות גבוהה. במשך הזמן ניתנו גם החלטות שיפוטיות שנאלצו לתחום ולקבוע את זמני השהות עם הקטין. בליווי גורמי הרווחה שאף הגישו תסקירים לתיק, שכך חלק ניכר מהמחלוקת שבין ההורים ביחס לקטין. גם זמני השהות עם האב הורחבו בהדרגה, בליווי העו"ס לסדרי דין.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 19-03-45190 ב. נ' ט.

- 1 בעיקרה אין מחלוקת כי הקטין שוהה במחיצת עם האם מרבית הזמן אולם נכון להיום
2 מקיים גם הסדרי לינה עם אביו, תוך שהמחלוקת המרכזית בין הצדדים נותרה בשאלה
3 האם ובאיזו מידה יש להרחיב את זמני השהות עם האב.
4
- 5 3. נכון להיום, מתקיימים זמני השהות בין האב ובין הקטין בסוף השבוע שבו הוא שוהה עם
6 אמו בכל יום שני וחמישי במהלך השבוע. ביום שני זמני השהות הם מהשעה 15:00 ועד
7 לשעה 19:30 וביום ה' זמני השהות כוללים לינה מהשעה 15:00 עד למחרת בבוקר ישירות
8 למוסד החינוכי.
9
- 10 בכל סוף שבוע שני שלאחריו, לבד מהשהות ביום ב' ללא לינה, אוסף האב את הקטין מן
11 המסגרת ביום ו' ומשיבו במוצ"ש.
12
- 13 4. על פי התסקיר המשלים מיום 15.11.20 (להלן: "התסקיר המשלים") הקטין נתנם מקשר
14 מיטיב עם אביו, השהות עמו אינה גורמת לו לנזק ודווקא תורמת לו במיוחד בראי
15 ההתפתחות הרגשית וההתקשרות עם אביו. לפיכך המליצה העו"ס לסדרי דין בתסקיר
16 המשלים על תוספת שהייה של הקטין עם אביו ללא לינה בשבוע שבו הוא אוסף אותו
17 לשהייה בסוף השבוע, בימי רביעי מהשעה 15:30 ועד השעה 18:30, וזאת בתחומי העיר
18 XXX ותוך הפעלת שיקול דעת של האב במקרים חריגים הקשורים למשל עם תנאי מזג
19 אוויר קיצוניים.
20
- 21 5. הצדדים הסכימו כי התובענה תוכרע על יסוד עיקרי טיעון והמצוי בתיק ואלה אמנם הוגשו.
22
- 23 האב סבור, כי יש להורות על הרחבה של זמני השהות כך שיכללו תוספת של שהות עם לינה
24 ביום נוסף בשבוע שבו הקטין אינו שוהה עמו בסוף השבוע, וכן להורות על הרחבת זמני
25 השהות עמו בסוף השבוע עד ליום ראשון בבוקר.
26
- 27 לעומתו, האם עצמה סבורה כי יש להותיר את זמני השהות כפי שהם על כנם, עד אשר האב
28 יעבור הדרכה הורית ובהתאם לצרכי הקטין. עוד עותרת האם לקבוע את משמורתה ביחס
29 לקטין, בין היתר לצורך קבלת ההטבות להן זכאי הורה משמורן.
30
- 31 6. עיינתי במכלול המצוי בתיק, לרבות התסקירים (בכללם התסקיר מיום 5.7.20 והתסקיר
32 המשלים), ושמעתי את הצדדים בדיונים שהתקיימו בימים 17.7.19 ו- 24.11.20. עיינתי גם
33 בעיקרי הטיעון שהגישו הצדדים. הגעתי לכלל מסקנה כי יש להרחיב את הסדרי השהות של

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 19-03-45190 ב. נ' ט.

1 הקטין עם אביו, כשם שנעשה עד כה, באופן מדורג. זאת, בהתחשב בגילו של הקטין ;
2 במרחק שבין בתי ההורים (מרחק שעל אודותיו הלין גם האב עצמו) ; וכן בקשר המיטיב
3 בעיקרו של האב עם הקטין ובצורך של הקטין עצמו בקשר הדוק וציב זה לשם התפתחותו
4 הרגשית והמשך ההתקשרות שלו עם האב.
5
6 7. בטרם אדרש למסגרת זמני השהות עם האב אתייחס בקצרה לעתירה לקביעת משמורתו של
7 הקטין אצל האם.
8
9 ככלל, כפי שקבעה הפסיקה לא פעם, בימינו אנו המונח "משמורת", מתייחס בעיקרו
10 לשאלת מקום שהותו הפיזית של קטין (קרי, "משמורת "פיזית"). עסקינן במונח יציר
11 הפסיקה תוך שגדרי האחריות ההורית, כפי שקבועים בחוק **הכשרות המשפטית**
12 **והאפוסטרופסות, התשכ"ב – 1962**, ממילא משותפים הם להורים שניהם (להלן: "**חוק**
13 **הכשרות**"). במובנים אלה שגור בפסיקה המעבר משיח המשמורת לשיח זמני השהות
14 והאחריות ההורית, קרי לתחימת גדרים וסדרים לאופן שבו ישהה קטין אצל כל אחד
15 מהוריו.
16
17 אלא שכפי שציננה האם עצמה בעיקרי הטיעון מטעמה, שיח המשמורת עדיין שגור ומקובל
18 בהקשרים אחרים, ובמקומות אחרים. זאת, עת המעבר לשיח האחריות ההורית ולתחימת
19 הסדרי השהות עם ההורים טרם הוטמע עד תום בקרב גורמים שונים, לרבות גורמים
20 משלמים (דוגמת המוסד לביטוח לאומי).
21
22 במובנים אלה, וגם מקום בו בכל הקשור עם מערכות היחסים ההוריות אין הכרח אמיתי
23 בקביעת זהותו של הורה "משמורן", לעתים היעדר התייחסות לכך עלול להוביל לכך
24 שההורה, שביתו משמש כמקום שהייה העיקרי של הקטין, יימצא נשלל זכויות העשויות
25 להגיע לו. זאת, אך משום הפער שבין השיח המשפטי השגור בתחום היחסים ההוריים
26 עצמם ובין השיח השונה ביחסי ההורה עם גורמים חיצוניים.
27
28 לפער זה יש למצוא יישוב ראוי ; לרבות, אולי, בדרך של חקיקה.
29
30 לצד זאת ולטעמי, כל עוד לא יושב פער זה על ידי המחוקק, יש להביאו בחשבון גם בעת
31 קביעת מתווה האחריות ההורית וזמני השהות, על מנת שלא יצאו הורים כששכרם
32 בהפסדם.
33

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 19-03-45190 ב. נ' ט.

8. במקרה שלפני דומני שגם האב איננו מבקש בפועל להשיג על כך שבית האם הוא למעשה ביתו המרכזי של הקטין (ולראיה אין הוא עותר לקביעת זמני שהות שוויוניים, במציאות בה ההורים מתגוררים בערים נפרדות). אף יש להביא בחשבון כי עסקינן בקטין בן פחות משלוש שנים, כמו גם את הוראות סעיף 25 סיפא **לחוק הכשרות**, שעודנו חלק בלתי נפרד מן החקיקה הישראלית. בנסיבות אלה, והגם שהאחריות ההורית לקטין היא שווה, ובהתחשב בכך שביתו המרכזי הוא בית האם, אין לטעמי מניעה להגדיר את האם כהורה המשמורן ; זאת בכל הנוגע לזכאות לקבלת כל הטבה שהיא.

9. מכאן, לשאלת זמני השהות עצמם. המחלוקת בין הצדדים מינורית היא ועצם העובדה שההורים ממשיכים לנהלה וצריכים הכרעה שיפוטית בהקשרה מלמדת שכברת דרך נוספת ניצבת בפניהם בהסדרת התקשורת ההורית ביניהם ; סוגיה שהיא לטעמי הסוגיה המרכזית שצריכה הכרעה והסדרה – הן טיפולית והן שיפוטית.

שכן ככל שההורים יפנימו כי משמעות האחריות ההורית, בראש ובראשונה היא היכולת לנהל שיח ענייני ולקבל החלטות – גם תוך ניהול מחלוקת – ביחס לבנם, חזקה שסוגיות מתחום יחסי היום-יום יוסדרו מבלי שצד זר למערכת היחסים ההורית יאלץ לקבל עבורם החלטות. יהא זה גורם שיפוטי, גורם טיפולי, או מתאם הורי.

הדברים יפים במשנה תוקף מקום בו גם לאחר הדיון האחרון מצאו הצדדים ובאי כוחם "לעדכן" את בית המשפט בסוגיות זוטא, דוגמת השאלה האם הומרו או לא הומרו זמני שהות ספציפיים ביום מסוים, ולהציע לבית המשפט פתרונות וסעדים ; משל בית המשפט או באי כח הצדדים אמורים להמשיך וללוות את ההורים במערכת היחסים הנמשכת שלהם ביחס לקטין לאורך זמן.

10. משאלה הם פני הדברים, מסקנתי היא, שללא קשר לשאלת אופן קיומם של זמני השהות, על ההורים להשלים הדרכה הורית בפיקוח העו"ס לסדרי דין, וזאת ללא כל סייג ותוך שיובהר להם שהכרעה זו איננה בבחינת המלצה בלבד.

11. כך או אחרת, חובתם של ההורים היא גם להפנים ולגלות גמישות בינם ובין עצמם, ככל שאירועים חריגים מצריכים שינוי והחלפה של זמני השהות, תוך שמובהר להם שלמעשה ההורה השני הוא בבחינת "הכתובת המיידית" לסיוע בכל הנוגע לענייניו של הקטין.

מכאן, לשאלת אופן יישום זמני השהות.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 19-03-45190 ב. נ' ט.

12. כפי שסברתי גם בהחלטותיי הקודמות בהליך, מלמדנו התסקיר כי הקשר של האב עם הקטין הוא חיובי, וחשוב מכך, הוא חיוני להתפתחותו התקינה ולביסוס ההתקשרות בין השניים. זאת, גם בהתחשב בגילו הצעיר של הקטין. לא בכדי המליצה העו"ס לסדרי דין בתסקיר המשלים על הוספת "טפטופים" כדבריה תדירים של מפגשים עם האב (עמ' 4 לתסקיר המשלים). מנגד, אין להתעלם מהמרחק שבין בתי ההורים, מרחק שעל אודותיו הלינה גם ב"כ האב עצמה בדיון מיום 24.11.21 (ראו עמ' 7 לפרוטוקול הדיון) ומרחק שלאורו גם המליצה עתה העו"ס לסדרי דין על תוספת מפגש אחד בתחומי העיר XXX דווקא.

13. לעניין זה יוער, כי ככל שאמנם ההורים היו מתגוררים בסמיכות זה לזו, לא הייתי רואה מניעה להידרש כבר בעת הקרובה להוספת לינה אחת מדי שבועיים במהלך השבוע, כעתירת האב. על פני הדברים גם היה בכך משום פתרון עדיף מבחינתו של הקטין על פני שהייה בתחומי העיר XXX במרחב הפתוח גרידא, כפי שהציעה העו"ס.

14. אולם במציאות שבה ההורים עצמם זקוקים שניהם להמשך הדרכה הורית כמפורט לעיל בין היתר על מנת להקנות להם כישורים לנהל את אחריותם ההורית לקטין ביתר יעילות; ובשים לב למרחק שבין מקומות המגורים שלהם וגילו של הקטין, אני סבור כי יש לבצע את הרחבת זמני השהות בהדרגה מסוימת.

15. בנסיבות אלה, אני מוצא לאמץ את המלצות התסקיר המשלים (קרי תוספת של מפגש אחד בתחומי העיר XXX או בסביבתה הקרובה בכל שבוע שבו הקטין לן בסוף השבוע בבית האב) וזאת עד הגיע הקטין לגיל ארבע שנים.

החל מהגיע הקטין לגיל ארבע שנים, ישהה הקטין עם האב שני לילות הכוללים לינה במהלך השבוע שבו שוהה עם האב בסוף השבוע, וזאת ביום ב' וביום ה', כאשר האיסוף וההשבה יהיו מן המסגרת החינוכית ושירות אל המסגרת החינוכית.

בסוף השבוע שבו הקטין שוהה עם האב, ישהה הקטין עם האב ביום ב' בשבוע בלבד, כולל לינה (במתכונת של איסוף והשבה מן המסגרת החינוכית ואליה).

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 19-03-45190 ב. נ' ט.

16. הגם שהאב ביקש שסוף השבוע בו הקטין שוהה עמו יהא סוף שבוע "ארוך" (קרי עד ליום א'), אינני סבור שיש להיעתר לעתירה זו. במיוחד בהינתן גילו של הקטין, בתוספת לזמני השהות כמפורט לעיל ובהתחשב במרחק שבין בתי ההורים, סבורני שבכך יהא יותר כדי לשרת את האינטרס של האב ופחות את האינטרס של הקטין, שייאלץ יום נוסף להתעורר בשעת בוקר מוקדמת על מנת לבצע את המעבר. בנסיבות אלה, השהות עם האב בסוף השבוע תיוותר כשהיתה, קרי, מן המסגרת החינוכית ביום ו' ועד שעה אחרי צאת השבת.
17. מאותם הרציונלים דלעיל, באשר לזמני השהות בחגים, החל מהגיע הקטין לגיל ארבע, אלה יתחלקו שווה בשווה בין הצדדים באופן שהקטין יבלה חג לסירוגין ובמהופך אצל הורה אחר ביחס לחלוקה שנתית וכמפורט להלן:

פירוט החג	מספר ימים אצל הורה ברציפות
ראש השנה	3 ימים
יום כיפור	יומיים
סוכות – מחצית ראשונה	מערב סוכות ועד ב' חול המועד סוכות – 4 ימים
סוכות – מחצית שניה	מ-ג' חול המועד סוכות ועד שמחת תורה – 5 ימים
חנוכה – מחצית ראשונה	מערב חנוכה ועד ד' חנוכה – 5 ימים
חנוכה – מחצית שניה	מ-ה' חנוכה ועד ח' חנוכה – 4 ימים
פורים	יומיים
פסח – מחצית ראשונה	מערב פסח ועד ב' פסח – 4 ימים

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 45190-03-19 ב. נ' ט.

פסח – מחצית שניה	מ-ג' פסח ועד שביעי של פסח – 4 ימים
יום הזכרון ויום העצמאות	יומיים
ל"ג בעומר	מערב החג ועד למחרת – 1 יום
שבועות	3 ימים

עד הגיע הקטין לגיל ארבע שנים, השהייה בחגים תהא על פי הסדר שבטבלה
דלעיל, אולם תוגבל ללינה בת שני לילות רצופים בלבד בבית האב.

במקרה של התנגשות של הסדרי הראיה בין ימי החול וסוף השבוע לבין החגים,
ינהגו הצדדים בהתאם להסדרי הראיה שנקבעו ביחס לחגים.

18. בנוסף, ישהה הקטין בחופשת הקיץ שבוע רצוף אצל האב במהלך חודש אוגוסט כאשר עד
לחודש יוני בכל שנה קלנדרית יתאמו ביניהם ההורים את שבוע השהייה ברצף. שהות זו
תחל החל מחודש אוגוסט 2022, כאשר במהלך חודש אוגוסט 2021 השהות של האב עם
הקטין תהא בת שלושה לילות ברצף, ולא בת שבוע.

ככל שלא תהיה בין ההורים הסכמה נקבעת בזה ברירת המחדל לשבוע השלישי של חודש
אוגוסט.

יתר זמני השהות בחופשת הקיץ יהא על פי סדרי השהות הרגילים.

19. לבסוף, מצאתי כבר עתה להידרש למנגנון הראוי שבו על ההורים יהא ליישב מחלוקות
יישומיות מתחום זמני השהות שייפסקו, בטרם פניה לבית המשפט, וזאת על מנת לאפשר
לההורים לתרגל ולהתרגל לשיח של יישוב מחלוקת מחוץ לזירה המשפטית. משהוסדרו זמני
השהות של הקטין עם ההורים, אני מוצא לחייב ההורים לפנות למתאם הורי בכל מחלוקת
שתתגלע ביניהם ביחס ליישום זמני השהות, וזאת בטרם פניה לערכאה שיפוטית. ככל שלא
יסכימו ההורים על זהות המתאם ההורי אני קובע כברירת המחדל כי עליהם לפנות למרכז

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 19-03-45190 ב. נ' ט.

לילד ולמשפחה בתחנה לטיפול זוגי ומשפחתי בXXXXX, לשם ביצוע התיאום ההורי. גם קביעה זו איננה בגדר המלצה.

סיכום אופרטיבי

20. אחריות ההורים ביחס לקטין היא שווה, כמתחייב מחוק הכשרות.

לצד זאת, וככל שגוף כלשהו זקוק להגדרתו של הורה כלשהוא כמשמורן לשם הענקת הטבות או זכויות הוריות להורה אחד בלבד, לצורך זה נקבעת משמורת הקטין אצל האם.

21. עד הגיע הקטין לגיל ארבע יתקיימו זמני השהות בין הקטין ובין האב כבהמלצות התסקיר המשלים.

22. מהגיע הקטין לגיל ארבע, יתקיימו זמני השהות בין האב ובין הקטין כמפורט בסעיף 15 לעיל. קרי, במתכונת של שהייה פעמיים בשבוע עם לינה בימים ב' ו-ה' בשבוע שבו הוא שוהה עם האם בסוף השבוע, ובשבוע שבו הקטין שוהה עם האב בסוף השבוע (מיום ו' ועד שעה אחרי צאת השבת), גם ביום ב' (כולל לינה).

23. זמני השהות בחגים יחולו כמפורט לעיל בסעיף 17.

24. זמני השהות בחופשת הקיץ יחולו כמפורט לעיל בסעיף 18.

25. אני מחייב את ההורים לפנות להדרכה הורית ולהשלימה ומורה לעו"ס לסדרי דין להתוות להורים את תכנית ההדרכה ולפקח על השלמתה.

26. בנוסף, אני מחייב את ההורים לפנות לתיאום הורי כמפורט לעיל בטרם פניה לערכאות שיפוטיות, כמפורט בפסקה 19 לעיל.

27. מובהר בזה להורים כי גם הוראות סעיפים 25 ו-26 אינם בגדר המלצה והורה שלא יפעל בהתאם להן יכול ויהא צפוי לנקיטה בהליכי אכיפה בהקשרם.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 19-03-45190 ב. נ' ט.

פסק הדין מותר בפרסום בהשמטת כל פרט מזהה של הצדדים ובני משפחותיהם.
בזה הסתיים הטיפול בתובענה. המזכירות תמציא פסק הדין לצדדים ולעו"ס לסדרי דין
ותסגור את התיק.

ניתן היום, ב' אדר תשפ"א, 14 פברואר 2021, בהעדר הצדדים.

בן שלום, שופט